

Kirjaesittely

Juha Herkman

Ullamaija Kivikuru & Jukka Pietiläinen (toim.): *Maailman media*

Maailman media kirjan nimenä tuntuu äkki-seltään mahdottomalta. Teoksen toimittajat Ullamaija Kivikuru ja Jukka Pietiläinen tunnistavat haasteen esipuheessa: media-ala on niin monimuotoinen ja median käyttö eri maanosissa sisäisesti niin jakautunutta, että yleistyksen tekeminen on vaikeaa. Asiaa ei helpota se, että maailman mediasta on vaikea saada vertailukelpoista tilastotietoa. Suomessa tunnettu mediatutkimus tapaa kuitenkin olla siinä määrin yhdysvaltalais-eurooppalaisesti painottunutta, että teos tulee enemmän kuin tarpeeseen.

Kirja alkaa Robert Picardin katsauksella median taloudesta ja käytöstä eri maanosissa. Johdannon jälkeen eri kirjoittajat esittelevät maailman mediaa maanosittain. Mukana on varsinaisten viestintätieteiden ulkopuolisia ja ilahduttavasti myös joitakin kohdeseuduilta kotoisin olevia kirjoittajia.

Länsi-Eurooppa ja Yhdysvallat saavat jälleen huomattavasti tilaa, mutta niiden lisäksi myös Venäjä, Itä-Eurooppa ja Kanada nostetaan tarkastelun kohteiksi. Aasiasta keskitytään erityisesti suuriin maihin Kiinaan, Intiaan ja Japaniin. Afrikan ja latinalaisen Amerikan mediaa käsitellään kirjassa suppeimmin – tosin Pohjois-Afrikan arabivaltiot ovat mukana Lähi-idän osuudessa.

Kirjassa keskustellaan esimerkiksi Hallinin ja Manicinin mediajärjestelmäjoittelusta, mutta kokonaisuutena teos on kuvaileva yleisesitys median tilasta. Tällaisenaikin se on tuiki tärkeä kurssikirja viestinnän koulutuksessa. Median epätasainen jakautuminen globaalisti ja maiden sisällä konkretisoituu suhteessa yhteiskuntien taloudellisiin ja poliittisiin konteksteihin. Esimerkiksi lehdistön alamäki ei koske Aasiaa, jossa nouseva keskiluokka ja

yhteiskuntien avautuminen kasvattavat sanomalehtien levikkejä. Detaljitetieto tuppaa tosin nopeasti vanhenemaan, joten kirja kaivannee päivitystä muutaman vuoden kuluttua.

Kivikuru, Ullamaija & Pietiläinen, Jukka (toim.) (2014). *Maailman media*. Helsinki: Sosiaalitieteiden laitoksen julkaisuja 2014:15.